

Klima- og miljødepartementet
postmottak@kld.dep.no

05.04.2019

**Innspill til møte om miljøkriminalitet
i Klima- og miljødepartementet, 29. mars 2019**

NOAH – for dyrs rettigheter takker for muligheten til å holde innlegg på innspillsmøte om miljøkriminalitet den 29. mars 2019 på Klima- og miljødepartementet. NOAH ser positivt på strategi for å styrke innsatsen mot miljøkriminalitet og er villig til å bidra i dette viktige arbeidet fremover.

Vi sender med dette vårt innlegg som skriftlig innspill hvor vi fokuserte på to temaer: ulovlig jakt på truede rovdyr og på håndhevelse av regelverket som omhandler jaktmiljøer.

Ulovlig jakt på truede rovdyrarter

Ulovlig jakt er en stor trussel mot den sørskandinaviske ulvebestanden. Det anslås at ulovlig jakt utgjør halvparten av ulvenes dødelighet, mens to tredjedeler av ulovlig jakt ikke er kjent.¹ Dette rammer også andre truede rovdyrarter, ikke kun ulv.

Det er to aspekter som vi vil påpeke her: tilsyn og etterforskning av mulige lovbrudd på den ene siden, og oppfatning av statens rovviltpolitikk i samfunnet på den andre siden.

Når det gjelder tilsyn og etterforskning trenger vi langt mer ressurser til kontroll av ulovlig jakt. I tillegg mener vi at det er problematisk at noen av de ansatte i Statens Naturoppsyn kan være nært knyttet til de lokale jaktmiljøene de har ansvar for å kontrollere. Dette kan eventuelt påvirke hvorvidt det opprettes en sak om mulige ulovligheter rundt jakt på de truede artene.

Når det gjelder statens rovviltpolitikk har det blitt foreslått at ulovlig jakt kan reduseres ved å tillate lisensjakt. Den anførselen er ubekreftet og spekulativ da det stadig kommer til nye bevis som tyder på det motsatte. Vitenskapelige artikler som rapporterer resultater fra langsiktige undersøkelser fra Wisconsin, USA 2001-2013, viser at aksepten av ulv ble redusert og at polariseringen økte etter at det ble gitt lettere adgang til å skyte ulv. Chapron og Treves har konkludert med at ved å tillate lisensjakt på truede rovdyrarter med den hensikt å redusere ulovlig jakt på dem, kan det i stedet føre til at ulovlig jakt fremmes.² I

¹ Liberg O, Andrén H, Pedersen H-C, Sand H, Sejberg D., Wabakken P, Åkesson M, Bensch, S. 2005. Severe inbreeding depression in a wild wolf (*Canis lupus*) population. *Biology Letters* 1: 17-20. Se også <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/varmland/omfattande-illegal-vargjakt> (04.april 2017)

² Chapron, G., & Treves, A. (2016). Blood does not buy goodwill: allowing culling increases poaching of a large carnivore. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 283(1830), 20152939. <https://royalsocietypublishing.org/doi/full/10.1098/rspb.2015.2939>

denne forbindelse mener NOAH at det også er svært problematisk at SNO selv gjennomfører jakt på de truede rovdyrartene og kaller det for ekstraordinært uttak.

Håndhevelse av regelverket som omhandler jaktmiljøer

NOAH har det siste året fokusert mye på ulovlig utsetting av tamfugl som stokkand, fasan og raphøns i norsk natur. Stokkand ble utsatt til jakt (som nå er forbudt), fasan og raphøns utsettes til trening av jakthunder. Vi har opplevd at jaktmiljøer har begått omfattende lovbrudd ved å ulovlig smugle inn egg fra Sverige og satt ut fugler uten tillatelse over flere år. Heller ingen av de som driver med hold eller oppdrett av fugler er sertifisert av Mattilsynet. Dette er med på å øke risikoen for smittsomme sykdommer osv. betydelig.

Til tross for disse lovbruddene, har politiet vist veldig lite interesse i å etterforske forhold som NOAH har anmeldt. Myndighetene har begynt å samarbeide med aktører i jaktmiljøer, istedenfor å fordømme de omfattende lovbruddene og bruke muligheten til å legge til rette for en kunnskapsbasert naturforvaltning.

NOAH mener at det i forbindelse med lovbrudd er viktig å fokusere på hvilke signaler statens politikk og myndighetenes handlinger sender ut til samfunnet. Dersom det som normal praksis drepes rødlistede rovdyr på oppdrag fra staten, eller at lovbrudd på jaktregler ikke straffefølges, legges det til rette for mindre respekt for beskyttelse av ville dyr. I andre ord - samfunnets oppfatning av hvordan staten oppfører seg kan vesentlig påvirke utviklinger i fremtidens naturkriminalitet.

Med vennlig hilsen

NOAH – for dyrs rettigheter

v/

(sign.)

Siri Martinsen

Leder og veterinær

(sign.)

Katrin Vels

Jurist/fagmedarbeider (ville dyr)